

[Svend Haugaard.]

til ligegyldighed. En effektiv udnyttelse af midlerne kræver også, at man undgår for mange overlappinger, som kan indtræffe, hvis flere initiativer kører hver sit løb uden tilstrækkelig koordinering. Man får da som resultat for små hold, der må standse i utide, eller man fristes til at omgås letsindigt med de fastlagte regler om minimumsantal af deltagere. Det er ikke alene for dyrt for samfundet, men det er også en dårlig udnyttelse af de sparsomme lærerkræfter, og det er uret mod de elever, der er med på kursus, som må stoppe. Jeg antyder ikke hermed, at det går dårligt alle vegne; nogle steder går det endog særdeles godt, men det hindrer ikke, at der også er mange eksempler på det modsatte. Loven trænger efter min mening til en stramning af den påbudte koordination på disse områder. I lovforslaget står der blot, at fritidsnævnet skal drage omsorg for, at der samarbejdes på mest hensigtsmæssig måde. Jeg mener altså, at en stramning er nødvendig, og vil gerne tage det spørgsmål op i udvalget.

Det er naturligvis vældigt godt, at iderige og initiativrige kredse sætter noget i gang; lyst og opfordringen hertil skulle nødvendigvis tækkes. Men det er ikke godt, hvis det bliver en alt for spredt fægtning uden direkte samarbejde, og det er især ikke godt, hvis det bliver fægtning imod hinanden i stedet for for oplysning. Det virker lidt rimeligt, at 5-6 forskellige kursuser kommer med samme tilbud i maskinskrivning; engelsk, håndarbejde osv., så resultatet bliver, at man konkurrerer med de samme tilbud til de samme elever med de tidligere nævnte skadevirkninger til følge. Det er meget godt med liberalisme; men vi må jo huske på, at alle henter deres penge det samme sted, hos stat og kommune, og så er det da lidt problematisk, hvor højt vi skal snakke om liberalisme og frit initiativ i den forbindelse.

Jeg er tilbøjelig til at mene, at den kommunale aftenskole bør have en bedre

stilling, i hvert fald når det drejer sig om de egentlige skolefag, end den har i dag. Naturligvis er jeg klar over, at jeg stikker hånden i en hvepserede, hvis jeg antyder, at man skal røre ved de forskellige mere eller mindre politiske oplysningsudvalgs muligheder, men jeg vil dog alligevel vove at sige, at vi bør overveje en vis arbejdsdeling mellem de kommunale skoler og de øvrige skoler; og så vil jeg i øvrigt tillade mig at pege på det værdifulde i, at man mødes i en folkelig forsamling, uanset om det er til håndarbejde, engelsk eller noget andet, uden partimæssige eller andre opdelinger i forsamlingen.

En temmelig stor gruppe af befolkningen har ikke mulighed for at nyde godt af den fritidsundervisning, som aftenskolen tilbyder, nemlig et stort antal kvinder med børn. Det udækkede behov for en sådan fritidsundervisning kan imødekommes, såfremt man lader en dagskoleundervisning omfatte af lovens tilskudsbestemmelser, for så vidt angår lokalerne. Der findes i dag i mange kommuner en sådan dagskoleundervisning efter aftenskolelovens bestemmelser, men udgiften til lokale kan ikke dækkes, i hvert fald ikke uden ganske særlig velvilje fra kommunens side, da dagskoleundervisning må foregå i lejede lokaler, fordi de sædvanlige lokaler i skolerne er optaget. Såfremt loven kom til at omfatte en bestemmelse om tilskud til dækning af lokaleudgifter for dagskolen, ville der kunne gives tilbud om en undervisning til de mange kvinder, som i dag ikke har mulighed for at følge aftenskoleundervisningen. De forsøg, der foreløbig er gjort, viser, at der er meget stærkt behov for skoler på disse områder.

Frafaldet i skolerne er som bekendt et af de største problemer for fritidsundervisningen. Vi bør overveje at stramme betingelserne i forbindelse med den enkelte deltagers indskud; det vil sikkert have en heldig virkning, og en ekstra tier vælter ikke spillet for nogen i dag.

Der er for deltagelse i voksenundervisningen sat en aldersgrænse på minimum 18 år.